

637

۱۵۹۹

۱۶۸

یوسفی کا۔

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

www.ketab.ir

اقتصاد مقاومتی

راه روشن پیشرفت و عدالت

تهیه‌کننده: موسسه فرهنگی سراج اندیشه اسلامی

اقتصاد مقاومتی راه روشن پیشرفت و عدالت

سرشناسه: خامنه‌ای، سیدعلی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ -
Khamenei, Seyyed Ali
عنوان: راه روشن پیشرفت و عدالت / تهیه‌کننده موسسه
حکمی سراج اندیشه اسلامی؛ تدوین امید ایزانلو.
مشخصات نشر: قم: سراج اندیشه اسلامی، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری: ۱۶۸ ص: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ سم
ISBN: 978 - 600 - 95775 - 6 - 9.

وضعیت فهرست نویسی: فیا
یادداشت: کتابنامه.
موضوع: خامنه‌ای، سیدعلی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ - -- دیدگاه درباره اقتصاد
Mousou: Khamenei, Seyyed Ali, Leader of IRI, 1399 - -- Views on economics
موضوع: خامنه‌ای، سیدعلی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ - -- دیدگاه درباره رشد
Mousou: Khamenei, Seyyed Ali, Leader of IRI, 1399 - -- Views on economic
موضوع: اقتصاد - ایران
Mousou: Iran - Economics
موضوع: تحریم اقتصادی - ایران - قرن ۲۱
Mousou: 20th Century - Economic sanctions
موضوع: ایران - سیاست اقتصادی - قرن ۲۱
Mousou: Iran - Economic policy - 20th century
شناسه افزوده: ایزانلو، امید، ۱۳۶۴ - -- گردآورنده
شناسه افزوده: موسسه فرهنگی سراج اندیشه اسلامی
رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ ۷۳ الف ۷ / DSR ۱۶۹۲
رده بندی دیویی: ۹۵۵ / ۰۸۴۴
شماره کتابشناسی ملی: ۴۹۷۰۷۰۸

تهیه‌کننده: موسسه فرهنگی سراج اندیشه اسلامی
ناشر: سراج اندیشه اسلامی
طراح جلد: حسین رضا ونکی فراهانی
ناظر: دکتر محمدجواد توکلی
صفحه‌آرایی: محمد صادقی
تدوین: امید ایزانلو
چاپ: اول / ۱۳۹۷
شمارگان: ۱۰۰۰ جلد
شابک: ۹۵۷۷۵ - ۶۰۰ - ۹۷۸
قیمت:

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

مقدمه	۱۱
فصل اول: چیستی اقتصاد مقاومتی	۱۵
معنی و مفهوم اقتصاد مقاومتی	۱۵
اقتصاد مقاومتی، اقتصاد پویا یا منفعل	۱۸
اقتصاد ریاضتی یا اقتصاد مقاومتی	۱۹
اقتصاد جهانی و اقتصاد مقاومتی	۲۰
تجربه دولتها و کشورها	۲۰
جنبه نفی و اثبات اقتصاد مقاومتی	۲۱
اهداف اقتصاد مقاومتی	۲۳
تأمین رشد پویا و بهبود شاخصهای مقاومت اقتصادی	۲۳
دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز ۲۰ ساله	۲۴
توسعه کارآفرینی، بهره‌وری و مهارت	۲۵
مشارکت حداکثری مردم در اقتصاد	۲۹
فصل دوم: چرایی اقتصاد مقاومتی	۳۳
ظرفیت‌ها، فرصت‌ها و امکانات داخلی	۳۳
سرمایه‌های انسانی	۳۷
سرمایه‌های معدنی، طبیعی و صنعتی	۳۹
موقعیت ممتاز جغرافیایی	۴۲

۴۳	 زیرساخت‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری
۴۴	 آسیب‌ها و ریسک‌های اقتصاد داخلی
۴۵	 آسیب‌های فرهنگ و سبک‌زندگی
۴۵	 فرهنگ رفاه‌طلبی و تجمل‌گرایی
۴۸	 فرهنگ پرمصرفی و اسراف
۵۱	 فرهنگ تمایل به مارک خارجی
۵۱	 ضعف در فرهنگ کار
۵۲	 ضعف فرهنگ مالیاتی
۵۴	 آسیب‌های مخار اقتصادی
۵۴	 اقتصاد فنی
۵۵	 اقتصاد دولتی
۵۷	 ضعف توان اقتصادی
۵۸	 نظام اداری سیوب
۵۹	 توسل دشمن به تحریم‌های اقتصادی
۶۴	 تاثیرپذیری از نوسان‌ها و بحران‌های اقتصاد جهانی

فصل سوم: مؤلفه‌ها و ویژگی‌های اقتصاد مقاومتی ۶۷

۶۷	 رویکرد جهادی
۶۹	 عدالت محوری
۷۲	 مردم‌بنیادی
۷۵	 درون‌زایی در عین برون‌گرایی
۷۷	 دانش‌بنیانی
۸۰	 مولد و پیشرو بودن
۸۱	 انعطاف‌پذیری و توانایی مقابله با تهدیدها

فصل چهارم: اقدام و عمل در اقتصاد مقاومتی ۸۳

۸۳	 وظایف دولت
۸۳	 تقویت مدیریت و نظارت اقتصادی
۸۳	 تشکیل ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی
۸۶	 عزم مسئولان و مدیران
۸۶	 حرکت بر اساس برنامه

۸۷	 نظارت در همه‌ی سطوح
۸۸	 پایش و اطلاع‌رسانی
۸۹	 استفاده از ظرفیتهای دولتی و مردمی
۹۲	 مدیریت و برنامه‌ریزی صحیح اقتصادی
۹۳	 مدیریت منابع ارزی
۹۴	 ایجاد ثبات در سیاست‌های اقتصادی
۹۴	 ازبین بردن بروکراسی اداری
۹۵	 برنامه‌ریزی جهت تأمین امنیت غذا و درمان و ایجاد ذخایر راهبردی
۹۶	 تلاش برای فاصله گرفتن از اقتصاد نفتی
۹۶	 مقابله با ضربه‌پذیری درآمد حاصل از نفت و گاز
۹۷	 حمایت همه‌جانبه از صادرات کالاها و خدمات
۹۸	 توجه به اقتصاد دانش‌بنیان
۹۸	 پارک‌های علم و فناوری
۹۹	 تکمیل زنجیره سم و فن‌آوری
۱۰۰	 گسترش کمی و کیفی شرکت‌های دانش‌بنیان
۱۰۲	 توجه به مشکلات شرکت‌های دانش‌بنیان
۱۰۲	 تجاری‌سازی علم
۱۰۳	 حمایت از تولید ملی
۱۰۳	 حمایت از تولید ملی بخش درون‌زای اقتصاد
۱۰۴	 فرهنگ‌سازی مصرف کالاهای داخلی
۱۰۴	 زنده کردن تولید داخل
۱۰۵	 حمایت از تولید ملی لازمه تحقق اقتصاد مقاومتی
۱۰۵	 ممنوع بودن مصرف کالاهای خارجی در بخش‌های دولتی
۱۰۸	 تولید داخلی ستون فقرات اقتصاد مقاومتی
۱۰۸	 حمایت از تولید ملی، راه‌حل رفع مشکلات داخلی و تحریم‌ها
۱۱۰	 همت مضاعف همراه با توکل بر خدا
۱۱۰	 یک نمونه موفق حمایت از تولید ملی
۱۱۰	 محور قرار دادن رشد و بهره‌وری در اقتصاد
۱۱۱	 استفاده از ظرفیت اجرایی هدفمندسازی یارانه‌ها
۱۱۱	 حمایت از بخش خصوصی

۱۱۱.....	سپردن برخی طرح‌های به بخش خصوصی.....
۱۱۲.....	اجرای سیاست‌های اصل ۴۴.....
۱۱۳.....	توانمندسازی بخش خصوصی.....
۱۱۴.....	فعال نمودن واحدهای تولیدی و صنعتی کوچک و متوسط.....
۱۱۵.....	مقابله با مفاسد اقتصادی.....
۱۱۵.....	مبارزه با مفاسد اقتصادی و اشرافی‌گری.....
۱۱۷.....	ضرورت مبارزه جدی دولت با قاچاق.....
۱۱۹.....	مبارزه با اسراف در سطح ملی.....
۱۲۱.....	شفاف‌سازی اطلاعات.....
۱۲۱.....	گشایشان سازی اقتصاد مقاومتی.....
۱۲۴.....	وظایف مردم.....
۱۲۴.....	تقویت روحیه خودباوری و خوداتکایی.....
۱۲۵.....	مصرف تولیدات داخلی.....
۱۲۸.....	پرهیز از خرید کالای خارجی دارای مشابه داخلی.....
۱۳۰.....	اصلاح الگوی مصرف.....
۱۳۲.....	کمک به ارتقای بهره‌وری.....
۱۳۳.....	آتش به اختیاری و مطالبه‌گری.....

فصل پنجم: کارکردهای اقتصاد مقاومتی در تأمین پیشرفت و عدالت..... ۱۳۷

۱۳۷.....	چیستی پیشرفت.....
۱۳۷.....	تلازم پیشرفت و عدالت.....
۱۴۲.....	کارکردهای اقتصاد مقاومتی در تحقق پیشرفت.....
۱۴۲.....	سرعت و موفقیت در تمام عرصه‌ها.....
۱۴۲.....	پیشرفت در شرایط تحریم.....
۱۴۴.....	پیشرفت در صنایع نظامی.....
۱۴۵.....	پیشرفت در صنایع دانش‌بنیان.....
۱۴۶.....	پیشرفت در سدسازی.....
۱۴۶.....	پیشرفت فوق‌العاده در علم پزشکی و داروسازی.....
۱۴۷.....	پیشرفت فن‌آوری هسته‌ای.....
۱۴۹.....	پیشرفت در علوم نو.....
۱۴۹.....	حرکت در مرزهای علوم.....

فهرست مطالب ■ ۹

۱۵۱.....	حفظ استقلال و خودکفایی اقتصادی
۱۵۳.....	نیاز دنیا به ایران نتیجه تکیه بر اقتصاد مقاومتی
۱۵۵.....	افزایش صادرات و کاهش واردات غیر ضرور
۱۵۵.....	کارکردهای اقتصاد مقاومتی در زمینه تأمین عدالت اقتصادی
۱۵۵.....	برابر شدن فرصت‌های اقتصادی
۱۵۸.....	کاهش فاصله طبقاتی و محرومیت‌زدایی
۱۶۱.....	پیوست
۱۶۱.....	سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

مقدمه

در پی تشدید تحریم‌های ظالمانه علیه جمهوری اسلامی ایران، امام خامنه‌ای (مد ظله العالی) اقتصاد مقاومتی را به عنوان مفهومی جدید وارد ادبیات انقلاب اسلامی کردند. ایشان اقتصاد مقاومتی را الگویی برخاسته از فرهنگ انقلابی و اسلامی می‌دانند که نه تنها تحریم‌های اقتصادی دشمنان را خنثی می‌نماید، بلکه می‌تواند ایران اسلامی را به قله‌های پیشرفت اقتصادی برساند.

کتاب پیش‌رو مجموعه مدونی از بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی (مد ظله العالی) در تبیین «ماهیت، اهداف، ضرورت، مولفه‌ها، الزامات و نتایج اقتصاد مقاومتی» را ارائه می‌دهد. در این اثر تلاش شده تا با بهره‌گیری از مدل مفهومی برآمده از سخنان ایشان، تصویر روشنی از اقتصاد مقاومتی و راهبردهای تحقق آن از نگاه معظم له ارائه شود. در مورد این کتاب نکات زیر حائز اهمیت است:

اول، بر اساس بیانات امام خامنه‌ای «دامت برکاته» اقتصاد مقاومتی الگویی پویاست که از درون می‌جوشد، احتیاج کشور را به دیگران کاهش و

استحکام کشور را در مقابل تکانه‌های خارجی افزایش می‌دهد. این الگو به دنبال تأمین رشد پویا و بهبود شاخص‌های مقاومت اقتصادی، دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز ۲۰ ساله، گسترش کارآفرینی، افزایش بهره‌وری، و دستیابی به مشارکت حداکثری مردم در اقتصاد است. بدون شک دستیابی به این اهداف نیازمند استفاده از تمامی ظرفیت‌های بالقوه و بالفعل کشور است.

دوم، این الگو مبتنی بر مولفه‌های تلاش جهادی، عدالت محوری، مردم‌بیایی، درون‌رایی در عین برون‌گرایی، دانش‌بنیانی، مولد و پیشرو بودن، انعطاف‌پذیری و توانایی مقابله با تهدیدها می‌باشد. در میان این مولفه‌ها، مولفه کلیدی و مهم عدالت اجتماعی است بدین معنا که تنها به شاخص‌های اقتصاد سرمایه‌داری مانند رشد اقتصادی و تولید ناخالص ملی اکتفا نمی‌شود، بلکه عدالت به معنای توزیع عادلانه ثروت ملی مورد توجه جدی است.

سوم، اقتصاد مقاومتی راه روشن پیشرفت عدالت‌محور است. در این کتاب به بررسی و تبیین وظایف دولت و امت در زمینه مقاوم‌سازی اقتصاد پرداخته شده است.

با توجه به اهمیت موضوع اقتصاد مقاومتی که بارها توسط معظم‌له خطاب به اقشار مختلف مردم و مسئولین نظام گوشزد شده است، این کتاب که حاوی بیانات امام خامنه‌ای (مد ظله العالی) در رابطه با اقتصاد مقاومتی می‌باشد در معاونت آموزش و پژوهش ستاد فرهنگی فجر انقلاب اسلامی تدوین و در شورای علمی ستاد تصویب گردیده است.

در پایان از زحمات جناب آقای امید ایزانلو که متن حاضر توسط ایشان تدوین گردیده و اعضای محترم شورای علمی ستاد حجج اسلام آقایان:

سید عبدالمجید اشکوری، دکتر مصطفی جمالی، دکتر ذبیح اله نعیمیان،
عباس محسنی و آقایان دکتر مهدی ابوطالبی و آقای دکتر مسعود معینی پور و
به‌ویژه جناب آقای دکتر محمد جواد توکلی که ناظر این طرح بوده‌اند قدردانی
بی‌نمائیم.

موسسه فرهنگی سراج اندیشه اسلامی